

Κάθε κράτος-μέλος έχει υιοθετήσει τους δικούς του εθνικούς στόχους σε κάθε έναν ξεχωριστά από αυτούς τους τομείς. Συγκεκριμένες δράσεις, τόσο σε επίπεδο Ε.Ε. όσο και σε εθνικό επίπεδο, στηρίζουν τη στρατηγική αυτή.

Μέσα στους βασικούς στόχους ήταν και αυτός για την **Ενεργό Πολιτότητα, τις Ίσες Ευκαιρίες και την Κοινωνική Συνοχή**. Το προφίλ του αυριανού Ευρωπαίου πολίτη έχει σημαντικά διαφοροποιηθεί και νέες δεξιότητες, στάσεις και γνώσεις πρέπει να οικοδομηθούν με βάση τους πιο κάτω πυλώνες:

1. Πώς να αποκτήσει γερή γενική παιδεία με τεχνολογικό, γλωσσικό, μαθηματικό και επιστημονικό περιβαλλοντικό αλφαριθμητισμό.
2. Πώς να μαθαίνει διά βίου.
3. Πώς να πράττει, να συνεργάζεται και να ενεργεί σε νέο περιβάλλον, αναπτύσσοντας την έρευνα, το επιχειρησιακό πνεύμα, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία.
4. Πώς να υπάρχει στοχαζόμενος κριτικά και αυτοπραγματώνοντας τις δυνατότητες, κλίσεις και ενδιαφέροντά του.
5. Πώς να συνταιριάζει αρμονικά την εθνική και προσωπική του συνείδηση με τη συνείδηση του Ευρωπαίου πολίτη, στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

Φιλμ μικρής διάρκειας για την Ενεργό Πολιτότητα αναρτημένα στο Διαδίκτυο

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=gGhmQWV4qBM
<http://europa.eu/citizens-2013/>
http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=y_JAITxc1k4
http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=72xj3cc9MdA
http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=ZaJBRzHyN3A
http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=3zRxiktEau9

Ενδεικτικό υλικό για την Ενεργό Πολιτότητα

Get Global - Οδηγός δεξιοτήτων για την Ενεργό Πολιτότητα.
http://youth4world.com/wp-content/uploads/pl/2012/03/GetGlobal_%CE%95%CE%9B%CE%9B%CE%97%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%911.pdf (ελληνική έκδοση)

Teach MDGS – Μαθήματα για την Παγκόσμια Πολιτότητα
www.moec.gov.cy/pagkosmia_ekpaidefsi/ekpaideftiko_yliko/mathimata... · PDF

Compasito (αγγλικά)
<http://www.eycb.coe.int/compasito/>

Μικρή Πυξίδα - Compasito (ελληνικά)
http://issuu.com/ngo_support_centre/docs/compasito?e=5643231/2649405

Compass
<http://eycb.coe.int/compass/>

All Different, All Equal. Education Pack (1995). Council of Europe
http://www.coe.int/t/dg4/youth/Source/Resources/Publications/Education_Pack_en.pdf

Σύνοψη: Χαρά Χαραλαμπίδου
Επιμέλεια και γραφικά: Έλλη Χατζηγεωργίου
Φιλολογική επιμέλεια: Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους
Σχεδιασμός λογοτύπου: Παρασκευή Κουράτου
Σχεδιασμός εντύπου: Μιχάλης Θεοχαρίδης

Ομάδα για την προώθηση της Πολιτότητας στο Π.Ι. (2013-2014):

Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους, Χαρά Χαραλαμπίδου, Έλλη Χατζηγεωργίου, Παρασκευή Κουράτου

Το έντυπο είναι αναρτημένο στον ιστοχώρο του Π.Ι.: <http://www.pi.ac.cy/politotita>

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΟΤΗΤΑ

ΣΤΟΧΟΣ ΥΠΟ ΕΜΦΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

Λευκωσία, Νοέμβριος 2013

Η Πολιτότητα

Ο όρος χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει την ιδιότητα του πολίτη, ανεξαρτήτως φύλου, σε σχέση με το κράτος και την κοινωνία στην οποία ζει.

Ενεργός πολίτης

Ο ενεργός πολίτης είναι αυτός/αυτή που είναι υπεύθυνος/υπεύθυνη απέναντι στον εαυτό του/της και στους άλλους, ενημερώνεται για τα κοινά, προστατεύει το περιβάλλον, διεκδικεί τα δικαιώματά του/της στον δημόσιο χώρο, σέβεται τη διαφορετικότητα και ενεργεί εποικοδομητικά.

1. Είναι υπεύθυνος/υπεύθυνη απέναντι στον εαυτό του/της. Φροντίζει για την υγεία και ευεξία, την προσωπική ευημερία και ανάπτυξη του/της.

2. Ενημερώνεται για τα κοινά.

Αναζητά πληροφορίες και φιλτράρει την είδηση. Συμμετέχει στον χώρο της δημόσιας συζήτησης με παραδοσιακούς ή σύγχρονους τρόπους, κρίνει και διαμορφώνει άποψη.

3. Προστατεύει το περιβάλλον.

Ενδιαφέρεται για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος: δεν ρυπαίνει, υιοθετεί πρακτικές που ενισχύουν το πράσινο, την εξοικονόμηση ενέργειας και των υδάτινων πόρων, καταναλώνει αγαθά με μέτρο, ανακυκλώνει υλικά, κινείται με τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή το ποδήλατο.

4. Διεκδικεί τα δικαιώματά του/της στον δημόσιο χώρο. Επιδιώκει τη δημόσια έκφραση και διεκδικεί τα δικαιώματά του/της, συμμετέχει στη δημιουργία υποδομών στη γειτονιά και στη χώρα του/της, προστατεύει το πράσινο στους κοινόχρηστους χώρους και συμβάλλει στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

5. Σέβεται τη διαφορετικότητα.

Σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, βοηθά τους συμπολίτες του/της, τηρεί τους κανόνες που θεσπίζονται για τη διευκόλυνσή τους και έχει θετική στάση απέναντι στους μετανάστες της πόλης, διεκδικώντας την κοινωνική ένταξή τους.

6. Ενεργεί.

Παρατηρεί τι συμβαίνει στην κοινωνία και παρεμβαίνει, σε συνεργασία με τους συμπολίτες του και τις τοπικές αρχές (οργανωμένα σύνολα), όταν διαπιστώνει

παρανομίες δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων ή όταν εντοπίζει ένα πρόβλημα.

Από το “εγώ” στο “εμείς”

Ο πολίτης ως ολοκληρωμένη προσωπικότητα και αξία είναι αυτός που δεν ενδιαφέρεται μόνο για τον εαυτό του/της αλλά, ενδιαφέρεται και για τους άλλους, ενδιαφέρεται για το “εμείς”. Ανήκει σε ένα σύνολο και φροντίζει για το σύνολο στο οποίο ανήκει.

Πόσο σημαντική είναι η Εκπαίδευση για την Ενεργό Πολιτότητα;

«Η Εκπαίδευση για την Ενεργό Πολιτότητα είναι αναγκαία για την προετοιμασία των νέων ανθρώπων στο να ζουν ειρηνικά σε μια δημοκρατική κοινωνία» (Democratic Life Coalition, 2010).

«Η Πολιτότητα ως μάθημα είναι κάτι περισσότερο από ένα θέμα του Αναλυτικού Προγράμματος. Αν τη διδάξουμε σωστά και την προσαρμόσουμε στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, τα αποτελέσματα από τις δεξιότητες και τις αξίες που θα προκύψουν, θα ενδυναμώσουν τη δημοκρατική ζωή και την εφαρμογή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τόσο μέσα στο σχολείο όσο και εκτός» (Crick B., National Curriculum Citizenship, Ηνωμένο Βασίλειο, 1999).

Η Εκπαίδευση για την Ενεργό Πολιτότητα στοχεύει στην ανάπτυξη συγκεκριμένων στάσεων και κοινωνικών δεξιοτήτων, έτσι ώστε οι μαθητές/μαθήτριες:

- Να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση, έτσι ώστε να μπορούν με επιτυχία να αντιμετωπίζουν τις αλλαγές που θα προκύψουν στη ζωή τους και τυχόν δοκιμασίες, όπως είναι η παρενόχληση (bullying) και οι διακρίσεις (discrimination).
- Να ακουστεί η δική τους «φωνή», για να μπορούν να ορίζουν τη ζωή τους μέσα στο σχολείο, μέσα στην κοινότητα στην οποία ζουν και στην κοινωνία γενικότερα.
- Να γνωρίζουν πώς να διεκδικούν τα δικαιώματά τους και να προετοιμαστούν για τις ευθύνες της ενήλικης ζωής τους.

Όλοι πρέπει να εμπλακούν πρακτικά και αποφασιστικά στην αντιμετώπιση ζητημάτων, όπως:

1. Η έμπρακτη ισότητα φυλών και φύλων
2. Η ενεργός συμμετοχή των νέων στα κοινά
3. Η ένταξη όλων των παιδιών στα σχολεία
4. Η θεσμική έγνοια για τα προβλήματα των ομάδων κινδύνου
5. Η κοινωνία της αριστείας, της ποιότητας και της αλληλεγγύης.

Η Ενεργός Πολιτότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.)

Η διαπίστωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το 2000 στη Λισαβόνα ότι «η Ευρωπαϊκή Ένωση βρισκόταν αντιμέτωπη με μια μεγάλη ποιοτική μεταβολή, η οποία ήταν απότοκο της παγκοσμιοποίησης και των προκλήσεων της νέας οικονομίας της γνώσης», οδήγησε στη χάραξη μιας συγκεκριμένης στρατηγικής. Με ορόσημο το 2010, επιδιώχθηκε με συγκεκριμένες δέσμες δράσεων, όπως η Ε.Ε. καταστεί:

η πιο ανταγωνιστική και η πιο δυναμική οικονομία της γνώσης στην υφήλιο,

ικανή για βιώσιμη ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και

με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Ως θέμα προτεραιότητας είχε τεθεί τότε η συγκρότηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και η επίτευξη των στόχων της Ε.Ε.

Η **Ευρώπη 2020** ως η αναπτυξιακή στρατηγική της Ε.Ε. για την τρέχουσα δεκαετία, χωρίς να παραγνωρίζει τις συνεχείς μεταβολές, αποβλέπει σε μian έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία. Αυτές οι τρεις αλληλοσυμπληρούμενες προτεραιότητες θα βοηθήσουν την Ε.Ε. και τα κράτη-μέλη να επιτύχουν υψηλά επίπεδα απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής.

Οι πέντε φιλόδοξοι στόχοι που έθεσε η Ε.Ε. μέχρι το 2020 αφορούν τα εξής:

- την απασχόληση,
- την καινοτομία,
- την εκπαίδευση,
- την κοινωνική ένταξη και
- το κλίμα / την ενέργεια.